یادداشت روز

تحریف مکتب سلیمانی با ترفند «خبرِ سیاه»!

۱- گفته‌اند در مَثَل مناقشه نیست و راست گفته‌اند، چون مَثَل با واقعیتی که درپی بیان آن هستند، شباهت‌هایی دارد که به ذهن مخاطب برای درک بهتر آن واقعیت کمک می‌کند. مثلاً در پاسخ این سؤال که قله دماوند چه شکلی است؟ گفته می‌شود این قله شبیه «کله قند» است. بدیهی است که نباید تصور کرد قله دماوند مانند کله قند شیرین است و یا ارتفاع آن مانند کله قند فقط چند ده سانتیمتر است! چرا که پرسش درباره شکل آن بود و نه، جنس و اندازه آن. حالا بعد از این توضیح ضروری بخوانید:

ابوالحسن مدائنی از مورخان بزرگ قرن دوم هجری نقل می‌کند که معاویه به یکی از جاعلان حدیث گفت ۱۰۰ هزار دینار می‌دهم این حدیث را جعل کنی که پیامبر(ص) فرموده‌اند آیه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاء مَرْضَاتِ اللهِ وَاللهُ رَؤُوفٌ بِالعِبَاد» (بقره/۲۰۷) درباره ابن ملجم است! ترجمه آیه شریفه این است؛ « و در میان مردم کسانی هستند که از جان خود در راه رضای خدا می‌گذرند و خدا نسبت به این‌گونه از بندگان، رئوف و مهربان است.» جعل‌کننده گفت؛ ای معاویه! این آیه درباره علی(ع) است و من با جعل این حدیث آخرتم را می‌فروشم، باید بیشتر بدهی! ابوالحسن مدائنی می‌نویسد معاویه ۴۰۰ هزار دینار پرداخت کرد به شرط آنکه این حدیث را هم از قول رسول خدا(ص) جعل کند که فرموده‌اند؛ آیه وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللَّهَ عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ (بقره/ ۲۰۴) نیز (نستجیر بالله) درباره علی علیه‌السلام نازل شده است! ترجمه این آیه نیز چنین است « و از مردم، کسانی هستند که گفتار آنان، در زندگی دنیا مایه اعجاب تو می‌شود، (در ظاهر، اظهار محبت شدید می‌کنند) و خدا را بر آنچه در دل دارند گواه می‌گیرند. (این در حالی است که) آنان، سرسخت‌ترین دشمنانند».

۲- در حالی که ده‌ها میلیون تن از مردم ایران در تشییع پیکر مطهر شهید سلیمانی به میدان آمده بودند و امسال در دومین سالگرد شهادت سردار دل‌ها، گستره و عمق شیفتگی ملت نسبت به آن عزیز سفر کرده به وضوح از افزایش ارادت مردم در ایران و سراسر جهان اسلام به او حکایت می‌کرد، یک جریان آلوده و غربگرا که از یکسو، انکار این حضور حماسی را ناممکن می‌داند و از سوی دیگر مکتب سلیمانی را با بینش و منش خود - بخوانید با خواسته قدرت‌های غربی- ناهمخوان می‌بیند، به تحریف شخصیت و راه و روش سردار شهید روی آورده است و به‌گونه‌ای ناشیانه و دم‌دستی تلاش می‌کند مکتب سلیمانی و بینش و منش آن شهید بزرگوار را با دیدگاه انحرافی و غربزده خود همسو قلمداد کند! گزارش امروز کیهان که تیتر اول روزنامه را به آن اختصاص داده‌ایم، شرح مستندی از این حرکت پلشت برای تحریف مکتب سلیمانی است و اما، وجیزه پیش‌روی اشاره‌ای کوتاه به این ماجرا از زاویه‌ای دیگر است.

۳- جریان سیاسی مورد اشاره که در کارنامه آن، صدها نمونه از همراهی و همسویی با مواضع آمریکا و متحدانش به ثبت رسیده است برای تحریف مکتب سلیمانی به ترفند «خبر سیاه»! متوسل شده است. با این توضیح که اخباری را از شهید سلیمانی نقل می‌کنند و یا برداشت‌هایی را به آن شهید نسبت می‌دهند که اولاً تنها منبع آن، خودشان هستند! و ثانیاً آنچه به شهید سلیمانی نسبت می‌دهند با بینش، منش، مواضع و عملکرد آشکاری که از ایشان برجای مانده و ثبت و ضبط شده است، در تناقض آشکار است. به عنوان مثال، کسی که تمام تلاش سیاسی او برای تطهیر آمریکا و تن دادن ایران به خواسته‌های آمریکا بوده است، می‌گوید چند سال قبل با شهید سلیمانی ملاقاتی داشتم و از نوع برخورد ایشان متوجه شدم که مواضع ما (مدعیان اصلاحات) را قبول دارد! و توضیح نمی‌دهد مواضع بارها اعلام شده شهید سلیمانی که دشمنی با آمریکا تابلوی برافراشته عملکرد او بود، چگونه می‌تواند با مواضع شما که رابطه با آمریکا و تن دادن به خواسته‌های استکباری آمریکا و متحدانش ورد زبانتان است همخوانی داشته باشد؟! یا آن دیگری می‌نویسد، حاج قاسم موافق برجام بود! و به هشدار صریح و ماندگار شهید سلیمانی درباره خانمانسوز بودن برجام اشاره‌ای نمی‌کند! آنجا که (۹ اسفند ۹۷) می‌گوید:«برای دشمن، این برجام، سه‌ضلعی است نه یک‌ضلعی. اوباما فکر می‌کرد به مرور زمان به دو ضلع دیگر می‌رسد، اما آدم عجولی که آمده (ترامپ)، اصرار دارد به سرعت برسد و تصورش این بود که می‌رسد. اینکه اصرار می‌کنند بر برجام ۲ در منطقه، برای این است که می‌خواهند این تحرکی را که از ایران اسلامی به جهان اسلام روح و جان داده، این خونی را که در عالم اسلامی جریان پیدا کرده، بخشکانند. اگر العیاذبالله ما رفتیم و در برجام ۲ شرکت کردیم، به همین تمام می‌شود؟ نه، برجام اصلی در داخل ایران است. تلاش آنها به اینجا منتهی نخواهد شد و برجام ۳ هم خواهند داشت، چون دشمنان معتقدند که چشمه باید خشکانده شود و این چشمه، ایران است».

حالا به نظر اوباما درباره برجام توجه کنید و هوش سیاسی و نگاه عالمانه سردار سلیمانی را با آوار کنندگان فاجعه برجام بر سر ملت و نظام به مقایسه بنشینید. اوباما در ۲۱ دی ماه ۱۳۹۵ طی سخنانی در شیکاگو به مخاطبان خود می‌گوید؛ «اگر ۸ سال پیش به شما گفته بودم می‌توانیم برنامه هسته‌ای ایران را بدون شلیک یک گلوله تعطیل کنیم، احتمالا می‌گفتید بیش از حد بلندپروازانه است، اما با توافق توانستیم»! و روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز نوشته بود؛ «توافق پیش‌رو با ایران به اوباما این امکان را می‌دهد تا به کنگره و اسرائیل بگوید این بهترین توافقی است که با یک غلاف خالی از اسلحه می‌توان به دست آورد و تا بروز دگرگونی‌ها در ایران زمان می‌خرد»!

۴- و یا، یک روزنامه زنجیره‌ای می‌نویسد؛ شهید سلیمانی با همکاری آمریکا با داعش جنگید(!) و به روی کذایی خود نمی‌آورد که، شهید سلیمانی حتی از پذیرش نامه مایک پمپئو (رئیس وقت سازمان سیا) نیز خودداری کرد و به التماس حامل نامه که می‌گفت این نامه از جانب دومین کانون قدرت آمریکا برای شما ارسال شده است وقعی ننهاد و عمداً این واقعیت را که هیلاری کلینتون در کتاب خاطراتش (HARD CHOICE) اعتراف می‌کند که داعش را آمریکا ساخته است و ترامپ در مناظره انتخاباتی بارها تاکید کرد که اوباما و کلینتون داعش را ساخته‌اند و کلینتون هیچ پاسخی نداشت، عمداً توجه نمی‌کند و... این نکته نیز درباره تهمت مدعیان اصلاحات به سردار دل‌ها که با هدف تحریف شخصیت و مکتب سلیمانی صورت گرفته است نیز خواندنی است. آقای امیرعبداللهیان وزیر خارجه کنونی و معاون سابق عربی و آفریقایی وزارت خارجه می‌گوید: «فردای روزی که تصاویری از قدم زدن ظریف با جان کری منتشر شده بود، حاج قاسم با من تماس گرفت و گفت؛ ما اسناد دقیقی داریم که در جریان سقوط موصل، چند هواپیمای آمریکایی در فرودگاه به زمین نشسته و ژنرال‌های آمریکایی پیاده می‌شوند و فرماندهان داعش، روی فرش قرمز به استقبال آنها می‌روند. آنها به مدت ۵ ساعت در سالن VIP فرودگاه مذاکره می‌کنند و سلاح‌ها و تجهیزات پیشرفته آمریکایی در اختیار داعش قرار می‌دهند». حاج قاسم ضمن کنایه‌ای ملامت‌آمیز به قدم زدن دوستانه آقای ظریف با جان کری، از امیرعبداللهیان خواسته بود که این پیام را به آقای ظریف برساند و... نهایتاً آمریکا بود که سردار سلیمانی را به شهادت رساند و... کجای این واقعیات مستند و مضبوط با ادعای پادوهای آمریکا همخوانی دارد که می‌نویسند «شهید سلیمانی با همکاری آمریکا با داعش جنگید»؟!

۵- یکی از مضحک‌ترین نمونه‌ها در تحریف راه و مکتب شهید سلیمانی تلاش برخی از مدعیان اصلاحات است که می‌گویند شهید سلیمانی قبل از سفر اخیر و بی‌بازگشت خود ابراز داشته بود که نگران سران فتنه است! درباره این ادعا کافی است که شور و اشتیاق شهید سلیمانی به حضرت اباعبدالله الحسین علیه‌السلام و تاکیدهای مکررش بر این گزاره که «ما ملت امام حسینیم» نگاهی بیندازید و ادعای یاد شده را در کنار وطن‌فروشی آشکار سران فتنه آمریکایی- اسرائیلی ۸۸، اهانت بی‌شرمانه اصحاب فتنه به ساحت مقدس امام حسین علیه‌السلام، و سخن حرمت‌شکنانه یکی از سران فتنه که اهانت‌کنندگان را «مردمان خداجوی»! نامیده بود و... به مقایسه بنشینید.

۶- در صدر این نوشته آورده‌ایم که در مَثَل مناقشه نیست و اکنون این سؤال را پرسیدنی می‌دانیم که میان تلاش شبکه‌های مجازی تحت مدیریت سازمان‌های اطلاعاتی آمریکا نظیر اینستاگرام که هرجا سخن و تصویری از شهید سلیمانی در میان باشد را حذف می‌کنند و حرکت مرموز جریان مورد اشاره در تحریف شخصیت و مکتب سلیمانی چه تفاوتی هست؟! تحریف، تحریف است، چه با توسل به ترفند خبرِ سیاه و چه با حذف هر نام و نشانی که از آن شهید بزرگوار در میان است!

و بالاخره اگرچه شخصیت به قول حکیمانه رهبر معظم انقلاب «ملی‌ترین و امتی‌ترین» شهید سلیمانی شناخته شده‌تر و فراتر از آن است که با دروغ بافی‌های جریان آلوده مورد اشاره قابل تحریف باشد ولی نباید و بایسته نیست که نسبت به این حرکت مرموز و زیر پوستی بی‌تفاوت بود.

حسین شریعتمداری

پیگیری وضع سیل‌زدگان استان‌های جنوبی توسط رئیسی

وزیر نیرو به نمایندگی از رئیس‌جمهور به مناطق سیل‌زده رفت

رئیس‌جمهور برای بررسی وضعیت سیل‌زدگان استان‌های جنوبی، علی‌اکبر محرابیان را مأمور حضور و بازدید از روند کمک و امدادرسانی کرد.

آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی رئیس‌جمهور، علی‌اکبر محرابیان وزیر نیرو را به‌عنوان نماینده ویژه رئیس‌جمهور مأمور کرد تا ضمن بازدید از مناطق سیل‌زده استان‌های سیستان و بلوچستان و هرمزگان، گزارشی را از آخرین اقدامات صورت‌گرفته برای کمک و امدادرسانی به مردم در این استان‌ها ارائه نماید.

همچنین غلامحسین اسماعیلی رئیس دفتر رئیس‌جمهور به نمایندگی از رئیسی در تماس‌های تلفنی جداگانه با استانداران استان‌های فارس، سیستان و بلوچستان، هرمزگان و کرمان، آخرین اقدامات و تدابیر صورت‌گرفته برای رسیدگی به وضع سیل‌زدگان را جویا شد و بر امدادرسانی سریع به سیل‌زدگان و انجام اقدامات جهادی با همکاری گروه‌های مختلف برای رفع آبگرفتگی و لایروبی معابر و منازل مسکونی و تأمین اقلام مورد نیاز سیل‌زدگان تأکید کرد. در این تماس‌ها مقرر شد استانداران خسارات وارده به مناطق مسکونی و باغات را برآورد کنند تا در جلسه آینده هیئت دولت در خصوص نحوه جبران خسارت تصمیم‌گیری شود.

منبع ایرانی در وین:

ضرب‌الاجلی برای حصول توافق وجود ندارد

یک منبع ایرانی حاضر در مذاکرات وین گفته، مهلتی برای تکمیل و حصول توافق وجود ندارد و مواضع طرف غربی در این زمینه نادرست است.

شبکه اسکای‌نیوز به نقل از یک منبع ایرانی حاضر در مذاکرات وین گزارش داد که هیچ مهلت و ضرب‌الاجلی برای حصول توافق وجود ندارد و آنچه از سوی منابع آمریکایی و اروپایی به بیرون درز کرده است نادرست است.

در حالی که ادامه دور هشتم مذاکرات وین به منظور رفع تحریم‌ها علیه ایران از دیروز دوشنبه ۱۳ دی‌ماه در شهر وین از سر گرفته شده است اخیرا برخی رسانه‌های غربی با هدف تحت فشار قرار دادن ایران مدعی شده‌اند که برای دستیابی به توافق نهایی در وین ضرب‌الاجل تعیین شده است.

در همین راستا پولیتیکو به نقل از برخی «مقام‌های نزدیک به مذاکرات» مدعی شده که پنجره مذاکرات تا پایان ماه ژانویه یا اوایل ماه فوریه بسته خواهد شد.

البته پولیتیکو به نقل از منابعی دیگر این را هم نوشته که هیچ تاریخ ثابتی درخصوص زمان توافق در نظر گرفته نشده است. این جدیدترین تاریخی است که منابع غربی درباره مهلت رسیدن به توافق مطرح کرده‌اند.

رسانه‌های غربی در برهه‌هایی از دورهای قبل‌تر گفت‌وگوها تأکید می‌کردند ایران تنها تا پایان دسامبر برای رسیدن به توافق فرصت دارد.

اخذ ضمانت از طرف نقض‌کننده توافق کاملا منطقی است

همزمان با آغاز مذاکرات در وین با موضوع لغو تحریم‌های غیرقانونی اعمال شده علیه ایران، وبگاه آمریکایی «آنتی‌وار» در مطلبی به قلم «تد اسنایدر» دانش‌آموخته فلسفه و تحلیلگر تاریخ و سیاست خارجی آمریکا به سابقه تاریخی واشنگتن در نقض تعهداتش پرداخت و نوشت: «این فقط ایران نیست که از ایالات متحده ضمانت خواسته است که در صورت مذاکره مجدد در مورد این توافق، ایالات متحده تضمین کند که آنها به این توافق به عنوان یک توافق الزام‌آور احترام خواهند گذاشت.

بیست‌ویکم دسامبر ۲۰۲۱ (۳۰ آذرماه سال جاری) ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه گفت: «ما به خوبی می‌دانیم که حتی تضمین‌های قانونی نیز نمی‌توانند کاملاً بی‌خطر باشند برای اینکه ایالات متحده به راحتی از هر معاهده بین‌المللی که دیگر برایش جالب نیست، خارج می‌شود.»

نویسنده یادداشت در آنتی‌وار، تصریح کرده است که ایران، روسیه، کوبا و کره شمالی از عهدشکنی آمریکا در توافق با این کشور آسیب دیده‌اند و دادن وعده به دیگر کشورها و سپس نقض تعهدات به یک استراتژی برای آمریکا تبدیل شده است.

آمریکا باید با رفع تحریم‌ها نخستین گام را برای برجام بردارد

در همین رابطه پولیتیکو گزارش داد یکی از محورهای اختلافی در مذاکرات، درخواست ایران برای اخذ ضمانت از طرف غربی برای ماندن در برجام است، آن هم در شرایطی که نمایندگان جمهوری‌خواه کنگره آمریکا بار دیگر تهدید کرده‌اند چنانچه به قدرت برسند برجام را پاره خواهند کرد.

یک دیپلمات غربی به این نشریه آمریکائی گفته است از آنجا که آمریکا به صورت یکجانبه از برجام خارج شده احتمالاً لازم خواهد بود که واشنگتن «نخستین گام معنادار» را برداشته و برخی از تحریم‌ها علیه تهران را کاهش دهد.

رایزنی مقام کره‌ای در وین درباره دارایی‌های مسدودی ایران

خبر دیگر اینکه خبرگزاری یونهاپ کره جنوبی دیروز (سه‌شنبه) گزارش کرد که «چوی جونگ کان» معاون وزیر امور خارجه کره جنوبی وارد فرودگاه بین‌المللی «اینچئون» در غرب سئول شد تا برای دیدار با نمایندگان کشورهای عضو برجام و ایالات متحده برای حل مسئله دارایی‌های مسدودشده جمهوری اسلامی ایران در کره جنوبی، عازم «وین» پایتخت اتریش شود.

براساس این گزارش، معاون وزیر خارجه کره جنوبی در سفر کاری خود که از سه‌شنبه آغاز شده و تا ۹ ژانویه (۱۹ دی‌ماه) ادامه خواهد داشت، قصد دارد با نمایندگان کشورهای عضو برجام یعنی ایران، انگلیس، فرانسه، آلمان، چین و روسیه و همچنین نماینده ایالات متحده دیدار و رایزنی کند.

طبق این گزارش، این مقام ارشد کره جنوبی همچنین قصد دارد در این سفر پنج روزه خود با معاون وزیر امور خارجه اتریش نیز دیدار کند.

علی‌رغم آن که دولت کره جنوبی عضوی از مذاکرات برجام نیست اما به‌واسطه تحریم‌های ایالات متحده آمریکا علیه جمهوری اسلامی، انتقال پول‌های بلوکه‌شده ایران در کره جنوبی را به تعویق انداخته است.

بدهی کره جنوبی به ایران در ازای خرید میعانات گازی در دو بانک این کشور مجموعاً به ارزش هفت میلیارد دلار است که از سپتامبر ۲۰۱۸ به بهانه تحریم‌های آمریکا پرداخت نشده است.

مقام‌های ایران در این مدت به صراحت به کره‌ای‌ها گفته بودند که بهانه‌تراشی آنها برای عدم پرداخت بدهی‌شان به مردم ایران اصلا پذیرفتنی نیست؛ چرا که ایران تحت تحریم‌های بین‌المللی از جمله شورای امنیت قرار نداشته و فقط تحریم‌های یکجانبه آمریکا علیه ایران اعمال شده و کره هم به عنوان یک دولت مستقل موظف به اجرای این تحریم‌ها نیست.

ولایتی:

شهید سلیمانی پرچم احیای اسلام را برافراشت

دبیرکل مجمع جهانی بیداری اسلامی گفت: حاج قاسم سلیمانی مهم‌ترین سرداری بود که در این زمینه پرچم احیای اسلام را برافراشت و مسلمانان را متوجه ارزش‌های اسلامی کرد.

علی اکبر ولایتی، دبیرکل مجمع جهانی بیداری اسلامی در همایش بین‌المللی مکتب شهید سلیمانی که در سالن مهر حوزه هنری برگزار شد، گفت: انقلاب اسلامی ایران منحصر به ایران نبود و کل جهان اسلام را فراگرفت چرا که جهان اسلام از لحاظ اعتقادی و فرهنگی در بیش از یک‌هزار و چهارصد سال همواره با وحدت بیشتری گام برداشته و هرگاه ملت‌های مسلمان مقتدرتر عمل کردند، ارتباطات اعتقادی میان بخش‌های مختلف جهان اسلام بیشتر شده است. وی بیان داشت: غربی‌ها و دیگر گروه‌ها و کشورها با اعتقادات متفاوت در سایه اتحاد با یکدیگر توانستند پیشرفت کنند و جهان اسلام باید متحد شود و برای ایجاد اتحاد باید اشتراکات را ترویج نماید. وقتی انقلاب اسلامی ایران شکل گرفت، عده‌ای نگران شدند و گفتند می‌خواهیم انقلاب را صادر کنیم، درحالی‌که امام راحل فرمودند انقلاب صادر شده است و فکر هیچ‌گاه در چارچوب مرزها باقی نمی‌ماند. مشاور رهبر انقلاب در امور بین‌الملل با بیان اینکه اگر کمونیسم به دیگر کشورها رسید، موج اسلامی نیز از مرزهای ایران عبور کرده و به‌عنوان یک موج فکری و تمدنی به جای‌جای دنیا نفوذ خواهد کرد، بیان داشت: مردم مسلمان با شنیدن ندای مقام معظم رهبری در عصر حاضر و حضرت امام خمینی(ره) در آغاز انقلاب به تفکر اسلامی تمایل بیشتری نشان دادند و کار به جایی رسید که توانستند دست متجاوزان را از کشورهایشان کوتاه کنند که نمونه آن اخراج آمریکایی‌ها از افغانستان و ان‌شاءالله اخراج قریب‌الوقوع پسماندهای آمریکا از عراق و اخراج دیگر اذنابشان از سوریه است.

ولایتی افزود: برای اجرای دیدگاه اسلامی که بارها از زبان حضرت امام(ره) و مقام معظم رهبری بیان شده است، باید کسانی را داشته باشیم که پرچمدار آن دیدگاه باشند و شهیدان قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس قهرمانان عصر حاضر از ادوار بسیار حساس انقلاب اسلامی هستند. برای اینکه اسلام بتواند ویژگی‌های قبلی صدر اسلام را بازیابد، باید کسانی باشند که پرچم نهضت را در دست بگیرند و حاج قاسم سلیمانی مهم‌ترین سرداری بود که در این زمینه پرچم احیای اسلام را برافراشت و مسلمانان را متوجه ارزش‌های اسلامی کرد.

وی با اشاره به جایگاه والای شهید سلیمانی تصریح کرد: شهید سلیمانی به وظیفه خود به بهترین وجه ممکن عمل کرد که در تاریخ اسلام کم‌نظیر است و این راه باید همچنان ادامه یابد و اقبال مردم سراسر جهان به بزرگداشت مقام شهید سلیمانی حکایت از خواست عمومی مسلمانان برای ادامه مسیر این شهید بزرگوار است.

خبر ویژه

پولیتیکو: ابتدا آمریکا باید تحریم‌ها را بردارد

یک نشریه آمریکایی می‌گوید: دولت آمریکا به خاطر خروجش از برجام باید، اولین قدم را برای احیای برجام، با برداشتن تحریم‌ها بردارد. پولیتیکو در عین حال نوشت که آمریکا درباره عدم تکرار خروج از برجام، تضمین نمی‌دهد.

تارنمای خبری پولیتیکو که از ویرجینیا در ایالت آرینگتون اداره می‌شود، در تحلیلی به مسائل اختلافی طرفین در مذاکرات وین پرداخت و تلویحا تصریح کرد که هرچه تعهدات ایران در برجام روشن است، تعهدات آمریکا در ابهام قرار دارد. این رسانه آمریکایی می‌نویسد: توافق برجام، تضمین کرده بود که تقریباً یک سال طول می‌کشد تا ایران به مواد شکافت‌پذیر کافی برای ساخت یک دستگاه هسته‌ای دست یابد. امروز، آن دوره که کارشناسان آن را «گریز هسته‌ای» می‌نامند به تنها چند هفته کاهش یافته است.

مذاکرات در مورد پرونده هسته‌ای بسیار فنی است، زیرا باید مراحلی مشخص شود که برنامه هسته‌ای ایران را به جایی که در سال ۲۰۱۵ بود برمی‌گرداند. در مورد برخی مسائل، راه حل‌هایی دیده می‌شود. در مورد دیگر مسائل، اوضاع پیچیده‌تر است.

برای مثال، یکی از راه‌های رهایی از مواد مازاد هسته‌ای ایران، ارسال آن به روسیه است. این کار زمان‌بر است، اما امکان‌پذیر است و در گذشته انجام شده است.

چیزی که بسیار دشوارتر است و هنوز بر سر آن توافق نشده است، نحوه برخورد با بسیاری از سانتریفیوژهای پیشرفته ایران است ماشین‌هایی که با سرعت زیادی برای غنی سازی اورانیوم می‌چرخند.

بر اساس برجام، ایران مجاز به غنی‌سازی اورانیوم تا ۳.۶۷ درصد با تعداد محدودی از سانتریفیوژهای نسل اول خود در کارخانه زیرزمینی غنی‌سازی سوخت نطنز بود. اکنون، ایران صدها سانتریفیوژ پیشرفته را در هر دو نیروگاه اصلی خود در فردو و نطنز نصب کرده است که بسیار کارآمدتر و قدرتمندتر هستند.

به گفته دیپلمات‌های غربی، برخی کشورها از ایران می‌خواهند سانتریفیوژهای پیشرفته‌اش را نابود کند، اما ایران ترجیح می‌دهد آن‌ها را در انبار نگه دارد. یکی از راه حل‌ها می‌تواند از بین بردن زیرساخت‌هایی مانند کابل‌ها و سایر تاسیسات الکترونیکی باشد که برای راه اندازی سانتریفیوژهای پیشرفته مورد نیاز است. نصب مجدد این زیرساخت ماه‌ها طول می‌کشد و می‌تواند به افزایش زمان گریز هسته‌ای کمک کند.

پولیتیکو همچنین به موضوع بازرسی‌های آژانس می‌پردازد و در ادامه می‌نویسد: در حالی که راستی‌آزمایی در بحث تعهدات هسته‌ای توافق توسط آژانس انجام می‌شود، هیچ نهادی در مورد نظارت بر رفع تحریم‌ها وجود ندارد. بنابراین، مذاکره‌کنندگان باید در مورد چگونگی انجام این کار به توافق برسند. این یکی از موانعی است که باید به سرعت حل شود. دیپلمات‌های غربی گفتند که منتظرند ایران در این هفته در وین پیشنهاداتی ارائه کند.

یکی از گزینه‌ها این است که دفتر کنترل دارایی‌های خارجی ایالات متحده دستورالعملی در مورد نحوه انجام تجارت با ایران منتشر کند و همچنین لغو دستورات اجرایی مربوطه را صادر کند. ابزار دیگر می‌تواند انعقاد قراردادهای صادرات نفت یا افتتاح حساب بانکی خارجی باشد.

از آنجایی که ایالات متحده به‌طور یکجانبه از این توافق خارج شد، این واشنگتن است که احتمالاً باید «گام اول معنادار» را بردارد، همان‌طور که یک دیپلمات ارشد غربی بیان کرد، و برخی از تحریم‌ها را قبل از اینکه تهران اقداماتی برای جبران گام‌های هسته‌ای خود انجام دهد، بردارد.

تهران بارها علناً اصرار کرده است که از واشنگتن می‌خواهد ضمانت قانونی ارائه کند که در صورت احیای برجام، ایالات متحده دوباره از این توافق خارج نخواهد شد.

وزیر امور خارجه ایران، در گفت‌وگوی تلفنی قبلی با جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، گفت: باید تضمین جدی و کافی وجود داشته باشد که آمریکا که قابل اعتماد نیست، دوباره از برجام خارج نشود. اما جو بایدن، رئیس‌جمهور ایالات متحده نمی‌تواند چنین ضمانت قانونی را ارائه دهد. بایدن در حال حاضر با کنگره‌ای به شدت دو پاره دست و پنجه نرم می‌کند که حتی برخی از دموکرات‌ها نیز در مورد دیپلماسی با ایران تردید دارند.

اما راه‌های دیگری می‌تواند وجود داشته باشد، مانند اجازه دادن به ادامه حیات قراردادها برای مدتی حتی پس از اعمال مجدد تحریم‌ها روی کاغذ توسط دولت آینده ایالات متحده. دولت بایدن همچنین می‌تواند تعهدی سیاسی بدهد، تعهدی مشابه تعهد بایدن که در حاشیه اجلاس سران گروه ۲۰ در اکتبر داده شد. این همچنین برای شرکت‌هایی که می‌خواهند با ایران تجارت کنند مهم است، زیرا باید به اهداف واشنگتن اعتماد کافی داشته باشند. همزمان با گزارش نشریه پولیتیکو، دیروز اولیانوف نماینده روسیه در مذاکرات وین تاکید کرد: تحریم‌های آمریکا علیه ایران همچنان مانعی در مذاکرات است. گزارش پولیتیکو از واقعیت‌های توافق برجام نشان می‌دهد که چگونه تعهدات ایران در آن چقدر دقیق و قابل راستی‌آزمایی و دارای مرجع نظارتی پیش‌بینی شده، اما تعهدات آمریکا سرهم‌بندی شده و فاقد ضمانت است.

اهمیت احیای سوآپ گازی پس از پنج سال

با اجرایی‌شدن مرحله عملیاتی سوآپ گازی ترکمنستان- ایران- جمهوری آذربایجان، همکاری‌های انرژی تهران با همسایگان خزری خود از سر گرفته شد.

روزنامه دنیای اقتصاد درباره اهمیت قرارداد سوآپ گازی سه‌جانبه میان ایران، ترکمنستان و جمهوری آذربایجان نوشت: در سال‌های گذشته قرار بود با دریافت گاز مازاد کشورهای همسایه مانند ترکمنستان، امکان افزایش صادرات گاز به دیگر همسایگان در شرق یا غرب کشور را داشته باشیم که عملی نشد. حالا اما همزمان با احیای همکاری‌های گازی ایران در منطقه، فرصتی پیش‌آمده که می‌تواند از نظر ژئوپلیتیک و اقتصادی منافع ایران را به بهترین وجه تامین کند.

مرحله عملیاتی سوآپ سه‌جانبه گازی ترکمنستان- ایران- جمهوری آذربایجان که در ۷ آذرماه سال‌جاری در حاشیه اجلاس سران سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو) بر سر آن توافق و قراردادی امضا شده بود، با آغاز سال نو میلادی و فصل زمستان آغاز شد. ایران براساس این قرارداد، سالانه ۱/۵ تا ۲ میلیارد مترمکعب گاز ترکمنستان را دریافت می‌کند و آن را به جمهوری آذربایجان تحویل می‌دهد. گزارش‌ها حاکی از آن است که ایران حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد سهم انتقال گاز خود را از کل گاز دریافتی ترکمنستان برداشت می‌کند و مابقی، از طریق مرز آستارا به جمهوری آذربایجان تحویل داده خواهد شد. جمهوری آذربایجان در نهایت قرار است روزانه ۴ میلیون مترمکعب گاز طبیعی جدید دریافت کند، اما این رقم در حال‌حاضر کمتر از این رقم است و به تدریج به این میزان خواهد رسید.

ایران از گاز دریافتی ترکمنستان برای افزایش ثبات تامین انرژی استان‌های شمالی که از منابع گازی کشور دور هستند، استفاده خواهد کرد. برخی از کارشناسان معتقدند که این همکاری گازی می‌تواند سایر کشورهای منطقه را هم به همکاری‌های مشابه با ایران ترغیب کند؛ چراکه با داشتن بزرگ‌ترین شبکه خطوط لوله گاز فشار قوی پس از روسیه، ایران می‌تواند نقش کلیدی در زمینه انتقال گاز از شرق به غرب کشور و تبدیل شدن به هاب انتقال گاز در منطقه ایفا کند.

یک کارشناس صنعت نفت و گاز درباره ایده همکاری‌های گازی ایران با همسایگان گفت: سوآپ گازی قرار بود ایران را به هاب منطقه‌ای تبدیل کند تا کشورهایی که گاز اضافی دارند، گاز خود را به ایران بدهند و ایران نیز در عوض گاز خود را به کشورهای نیازمند تحویل دهد. در مناقشه گازی سال۲۰۱۶ ایران و ترکمنستان است که در جریان آن عشق‌آباد مدعی شد که تهران برای گازی که ازترکمنستان دریافت کرده، باید ۱/۵ میلیارد دلار پرداخت کند. مقامات کشور در آن زمان این ارقام را به چالش کشیدند وترکمنستان نیز در سال۲۰۱۷ تحویل گاز به ایران را پس از ۲۰ سال متوقف کرد.

برای سوآپ گازی از همان خط لوله وارداتی ایران از ترکمنستان استفاده می‌شود و ترکمنستان مقداری گاز به ایران می‌دهد و در مقابل ایران به جمهوری آذربایجان گاز طبیعی تحویل می‌دهد. چنین همکاری‌هایی به‌طور کل، کار درستی است.

همکاری سوآپ گازی ایران با همسایگانش اهمیت بسیار زیادی در نقشه کلی تقویت جایگاه منطقه‌ای و ژئوپلیتیک کشور دارد. به‌رغم وجود تبلیغات و شکل‌گیری گفتمانی بدبینانه نسبت به مقوله واردات؛ واقعیت این است که به‌طور نمونه در چارچوب روابط حوزه انرژی، واردات گاز از همسایگان می‌تواند مزایای اقتصادی و ژئوپلیتیک زیادی برای کشور به همراه داشته باشد.

در صورتی‌که ایران از همسایگانش گاز اضافه خریداری کند یا از خاک ایران برای سوآپ گاز یا نفت استفاده شود، همسایگان نیز دارای منافع اقتصادی غالباً بلندمدت در کشور خواهند شد و از همین‌رو، در مناسبات سیاسی و ژئوپلیتیک منطقه با ایران وارد تخاصم نخواهند شد یا دست‌کم محتاطانه‌تر عمل می‌کنند.

در همکاری سوآپ گازی اخیر این امر کاملاً مشهود است و در شرایطی که تنش‌ها میان ایران و جمهوری آذربایجان در ماه‌های گذشته بالا گرفته بود، با ایجاد همکاری گازی میان دوطرف در چارچوب سوآپ، تنش‌زدایی میان طرفین به سرعت بالایی انجام شد و به‌دلیل منافع دو طرف، احتمال بروز چنین تنش‌هایی در آینده کاهش می‌یابد. در صورتی که همکاری‌هایی از این دست گسترش پیدا کنند، همچنین واردات گاز این فرصت را در اختیار ایران قرار می‌دهد تا در زمینه تامین گاز مورد نیاز کشور بسیاری از مشکلات را حل کند و از تولید داخلی مازاد بیشتری بهره ببرد و فروش گاز به مشتریان کنونی یا مشتریان احتمالی در آینده را افزایش دهد و از مواهب اقتصادی آن بهره ببرد.

ضعف دیپلماسی در پرونده، به‌طور مشخص باعث شد تا جای پای روسیه، ترکمنستان، عربستان سعودی و امارات متحده عربی در بازار انرژی بسیار وسیع هند و پاکستان محکم‌تر شود. زمان آن فرا رسیده تا با در نظر گرفتن واقعیات موجود به بحث تجارت انرژی نگاه کرد و برخی نگاه‌های بدبینانه نسبت به اموری مانند واردات گاز و انرژی را کنار گذاشت تا فرصت افزایش تجارت در منطقه از دست نرود.

رویکرد انقباضی دولت برای مهار تورم، تصمیم درستی است

در حالی که برخی رسانه‌های اصلاح‌طلب با ادعای «انقباضی بودن» به لایحه بودجه ۱۴۰۱ حمله می‌کنند، روزنامه آرمان می‌گوید این رویکرد تصمیم درستی است.

روزنامه اصلاح‌طلب از قول یک اقتصاددان نوشت: یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های جدی در بدنه اقتصاد تورم است و بودجه‌ای هم که به مجلس ارائه شده یک بودجه انقباضی بشمار می‌آید. طبیعتا برای کنترل و مهار تورم دولت چاره‌ای جز اینکه بودجه را انقباضی ببندد، ندارد. لذا از این جهت که دولت هزینه‌های خود را خیلی افزایش نداده می‌شود گفت که اقدام درستی انجام داده و متناسب با شرایط فعلی اقتصاد است. از این جهت ایرادی به بودجه نمی‌توان گرفت. دولت چاره‌ای دیگر نداشت که اینگونه لایحه بودجه را ببندد. قطعا در شرایط تورمی، دولت اگر بخواهد هزینه‌های خود را افزایش بدهد و با توجه به اینکه درآمد کافی ندارد قطع به یقین گرفتار کسری بودجه می‌شود و برای تامین بودجه مجبور به چاپ اسکناس می‌شود و این چاپ پول تورم را تشدید می‌کند. لذا طبیعی است که در این شرایط باید بودجه انقباضی بسته شود سیاست مالی دولت باید انقباضی باشد و این کار را دولت در بودجه سال ۱۴۰۱ انجام داده است. بودجه ۱۴۰۱ انقباضی است و با شرایط اقتصادی انطباق دارد.

دولت چاره‌ای نداشته و نمی‌توانست متناسب با نرخ تورم حقوق و دستمزدها را افزایش بدهد. چون درآمدی نداشته و در واقع اگر می‌خواست حقوق‌ها را متناسب با نرخ تورم افزایش بدهد این ضررش از منفعتی که دارد خیلی ب